

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мария Димитрова Великова

член на научно жури, назначено със заповед № 2310/31.05.2013 г.
на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър”

Относно: дисертационен труд на тема: „Противоречия и конфликти в социалното осигуряване” (алтернативни подходи и методи за разрешаването им), с автор Анелия Венелинова Пържанова, докторант от катедра „Администрация и управление” към факултет „Международна икономика и администрация” на ВСУ „Черноризец Храбър” за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в Професионално направление „Администрация и управление”, по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство”.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Изборът на темата за противоречията и конфликтите в социалното осигуряване е навременен, проблематиката е **актуална и значима** както в теоретичен, така и в практико-приложен аспект.

В условията на динамична среда и постоянни реформи системата на социално осигуряване съвсем естествено е съпътствана от вътрешни и външни противоречия и конфликти, които обаче не достатъчно изследвани в научната литература и административната практика. Това поражда широко поле за научни анализи, изводи и търсене на конвенционални и неконвенционални решения за тяхното ограничаване.

Дисертационният труд, с обем 166 нестандартни страници, се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък с използвана литература и шест приложения. Представените в приложение № 6 резултати от авторово изследване съдържа 44 таблици и 42 хистограми.

Докторантът **познава литературата и постиженията** в конкретната научна област. В библиографската справка са включени 68 литературни източници, от които 41 на кирилица и 27 на латиница. Източниците са ползвани **коректно**.

В **увода** убедително са представени актуалността и значимостта на избраната тема. Акцентът е поставен върху необходимостта от разрешаването на съвременни проблеми в изградената и развиваща се социално-осигурителна система в България, породени от възникващи противоречия и конфликти, с цел повишаване на нейната ефективност в условията на недостиг на финансови ресурси.

Изложението, в рамките на възприетата структура, е **логически издържано** и **съответства** на ясно формулираните **обект, предмет, изследователски проблем, защитавана теза, цел и задачи, ограничения и методология на изследването.**

В **заключението** са **изведени аргументи**, които, заедно с направените в края на всяка глава **изводи**, в значителна степен **потвърждават научната обосновааност и практическата приложимост на авторовата теза.**

Авторефератът е композиран съгласно **изискванията** и **представя обективно** основните части, достигнатите резултати и приноси на дисертационния труд.

По проблемите на дисертационния труд докторантът има **седем самостоятелни научни публикации**, в по-голямата част от които се интерпретират актуални проблеми разработени в труда.

II. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИНОСИТЕ НА ДОКТОРАНТА

Налице са **реални** теоретични и практически **резултати** от дисертационното изследване, сред които, като по-значими могат да се открият:

1. Дисертационният труд има качества на научен продукт с **конкретно изследване, проведено по авторова методика и на база конкретен обект.** Резултатите с приносен характер са подкрепени с емпирични доказателства.
2. От позициите на **системния подход** са **изследвани генезисът и съвременните концепции** за възникване на противоречия и конфликти в осигурителните системи. Направени са сполучливи авторови интерпретации относно възможностите за приложение на класически теории към съвременните политики и практики на социалното осигуряване.

3. **Направени са критични анализи и оценки** на релации като: „ресурсна осигуреност - социално-икономически резултати”, „противоречия-конфликти” в системата на социалното осигуряване; „демографско състояние на населението - неравнопоставеност при ползване на осигурителната система”.
4. **Представени, анализирани и критично оценени** са съществуващите в практиката осигурителни модели. На тази основа са **идентифицирани ключови проблеми и дефицити** в дейността на осигурителната администрация като фактори за възникване на противоречия и конфликти.
5. **Обосновани са предпоставките** и са направени конкретни предложения за използване на **алтернативни методи** за разрешаване на спорове в осигурителния процес, като инструмент за избягване на обществено напрежение.
6. **Изведени са алтернативни решения** за разрешаване на противоречията и конфликтите в системата на общественото осигуряване, възникнали в резултат на грешни политики в националното законодателство.

Приемам посочените в автореферата **приноси** във вида, в който са формулирани и смятам, че в **съдържателно** отношение те **отразяват постиженията на докторанта**. Приносите пряко кореспондират с обобщените по-горе резултати и имат характер на **обогавяване и доразвиване на съществуващата теория и методология**. Предложен е **усъвършенстван и адаптиран** към конкретните обект и предмет на изследване **инструментариум** за разрешаване на идентифицираните проблеми.

III. БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

- Докторантът би могъл да **разшири анализа** и по-задълбочено да изследва **възможностите за пренос на „добри практики”**, свързани с приложението на алтернативните методи за разрешаване на конфликтите в осигурителния процес.
- **Формулировките** на някои от представените в края на всяка глава **изводи** търпят **прецизиране**, тъй като, в този си вид, те имат характер на **обобщени резултати** от направените анализи.

- На фона на **качествения текст**, на места са допуснати **технически грешки и стилистични неточности**.

Посочените **бележки и препоръки не намаляват достойнствата** на дисертационния труд и **не се отразяват на положителната ми оценка** за него.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изложеното до тук ми дава основание да приема дисертационния труд на Анелия Венелинова Пържанова за **завършен**, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника към него и Наредба № 12 на ВСУ „Черноризец Храбър“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“. В него се съдържат **теоретични обобщения и решения** на регионални и национални научно-приложни **проблеми**, които имат значение за развитието на социалното осигуряване в условията на икономическа криза, недостиг на финансов ресурс и **съответстват на съвременните постижения**. Налице са **умения** за провеждане на **самостоятелни проучвания**. **Авторското участие** се открива и разграничава **без проблеми**. То има характер на **обогатяване на съществуващата теория и методология** и се отнася до **систематизиране на знания**, формулиране на оценки, изводи и препоръки за разрешаване на противоречия и конфликти в социалното осигуряване.

Давам **положителна оценка на дисертационния труд** „Противоречия и конфликти в социалното осигуряване“ (алтернативни подходи и методи за разрешаването им) и с **убеждение предлагам** на научното жури да **присъди** на **Анелия Пържанова образователната и научна степен „доктор“** по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство.

06.06.2013 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Мария Великова